

Inhoud

Voorwoord	5
Inleiding <i>Bauke Koekkoek</i>	15
1 Ondersteunen of overnemen <i>Rick Kwekkeboom</i>	27
1.1 Inleiding	27
1.2 'Goede zorg': van klacht naar kracht, van helpen naar aanmoedigen	27
1.2.1 (Het denken over) vermaatschappelijking	27
1.2.2 Wetten en bezwaren	29
1.2.3 'Positief denken'	31
1.2.4 (Aspecten van) kwaliteit van leven	33
1.2.5 Herstel en empowerment	35
1.3 De keerzijde; ethische aspecten	36
1.3.1 Als leven geen kwaliteit biedt	36
1.3.2 Grenzen aan autonomie	37
1.3.3 Ontbrekend draagvlak in de samenleving	38
1.4 Samenvatting	40
Literatuur	40
2 Signaleren van psychische kwetsbaarheid: preventie <i>Jaap van der Stel & Marcel Dijkens</i>	43
2.1 Inleiding	43
2.2 Vragen voor de psychische gezondheidszorg	45
2.3 Preventie en vroegtijdig handelen	47
2.4 Hindernissen en kansen	50
2.5 Psychische gezondheidszorg anders organiseren	51
2.6 Samenvatting	55
Literatuur	56
3 Signaleren van psychische kwetsbaarheid: OGGZ <i>Gerard Lohuis</i>	57
3.1 Inleiding	57
3.2 Korte geschiedenis van de OGGZ	58
3.3 Nieuwe overheid	59
3.4 De groep OGGZ	59
3.5 Dilemma's	61
3.6 Risico's om in de OGGZ terecht te komen	63

3.7	Problematiek	64
3.8	Methodiek van werken	65
	3.8.1 Contact maken	65
	3.8.2 Inschatten van de situatie	66
	3.8.3 Beoordelen benodigde inzet	67
	3.8.4 Op- of afschalen	68
3.9	Zorgcontinuüm	69
	3.9.1 Motiverende gespreksvoering en oplossingsgericht werken	70
	3.9.2 Wanneer de situatie dreigt te escaleren	72
	3.9.3 Bemoeizorg	72
	3.9.4 Drang	73
3.10	De professional	74
	Literatuur	75
4	De dubbele last van stigmatisering bij psychisch kwetsbaren	77
	<i>Sjaak Boon & Andrea Manneke</i>	
4.1	Inleiding	77
	4.1.1 Stigmatisering: wat is dat?	78
	4.1.2 Typen stigma	78
4.2	Verklaringen van stigma's en stigmatisering: een multidisciplinair kader	81
	4.2.1 Sociologische verklaringen van stigmatisering	82
	4.2.2 Psychologische verklaringen van stigmatisering	86
	4.2.3 Psychologische modellen van stigmatisering	88
	4.2.4 Biogenetische verklaringen voor psychische aandoeningen en stigmatisering	90
4.3	Interventies gericht op tegengaan van publiek stigma, zelfstigma, structureel stigma en stigmatisering in de hulpverlening	92
	4.3.1 Publiek stigma	92
	4.3.2 Zelfstigma	94
	4.3.3 Structureel stigma	95
	4.3.4 Stigmatisering in de hulpverlening	95
4.4	Ten slotte	97
	Literatuur	99
5	Omgaan met psychosen	103
	<i>Marius Romme</i>	
5.1	Inleiding	103
5.2	Problemen met de indeling van klachten bij psychosen	104
	5.2.1 Psychotische symptomen zoals stemmen hebben betekenis	105
5.3	Het verschil tussen klinisch en sociaalpsychiatrisch denken en handelen	106

5.3.1	Een verschil in theorie voor de behandeling	107
5.3.2	Het procesmatig ontstaan van geestelijke gezondheidsproblemen	108
5.4	De traumageschiedenis van mensen met een kwetsbaarheid voor psychose	110
5.4.1	Verdere interacties tussen psychotische uitingen en levensproblemen, de 'Links'	112
5.5	De stappen in het herstelproces	114
5.6	Herhaling van emotionele crises of psychotische episodes	123
5.7	Opbouw van een therapieplan	125
5.8	Samenvatting	128
	Literatuur	129
6	De kritische praktijkwerker	131
	<i>Saskia Duijs, Susan Woelders, Márian Vink, Barbara Groot & Tineke Abma</i>	
6.1	Inleiding	131
6.1.1	Een werkveld in verandering	132
6.1.2	Reflectie als essentieel onderdeel van professioneel handelen	132
6.1.3	Opbouw van dit hoofdstuk	133
6.2	De kritische praktijkwerker	133
6.2.1	Competenties van de kritische praktijkwerker	133
6.3	Drie handvatten voor de kritische praktijkwerker	134
6.3.1	Kritische analyse met behulp van wetenschappelijke theorie	134
6.3.2	Kritische reflectie met behulp van moreel beraad	135
6.3.3	Kritische actie met behulp van participatief actieonderzoek	136
6.4	Aan de slag met kritische analyse, reflectie en actie in de praktijk	136
6.4.1	Een kritische analyse met behulp van wetenschappelijke theorie	138
6.4.2	Een kritische reflectie met behulp van moreel beraad	143
6.4.3	Participatief actieonderzoek	144
6.5	Samenvatting	145
	Literatuur	146
7	Bewonersgestuurde wijkontwikkeling	149
	<i>Kees Onderwater</i>	
7.1	Inleiding	149
7.2	Bewonersgestuurde wijkontwikkeling	149
7.3	De historie	150

7.4	Burgerinitiatieven	152
7.5	Beperkingen, betekenisvolle participatie en kwaliteit van leven	153
7.5.1	Professionele ondersteuning bij participatie en verhoging van de kwaliteit van leven	155
7.6	Het heft in eigen handen	155
7.7	Bewonersgestuurde wijkontwikkeling: een project uit de praktijk	156
7.7.1	Bewonersgestuurde wijkontwikkeling en kwetsbaarheid	157
7.7.2	Faciliteren van professionals	158
7.7.3	Competenties van professionals	158
7.7.4	Continuïteit van het aanbod	159
7.7.5	Inzet van ervaringsdeskundigheid	160
7.7.6	Een andere mentaliteit	160
7.8	Kwartiermaken	161
7.8.1	Creëren van niches	161
7.8.2	Kenmerken van kwartiermakers	162
7.8.3	Inzet van ervaringsdeskundigen in de wijk	163
7.8.4	Multilooggesprekken	163
7.8.5	Kwartiermaken, bewonersgestuurde wijkontwikkeling en inclusie	164
	Literatuurlijst	164
8	Wijkhulpverlening	167
	<i>Ben Venneman</i>	
8.1	Inleiding	167
8.2	Contextueel werken: de systeemtheorie als ordenend kader en ijkpunten voor het handelen	170
8.2.1	De systeemtheorie als kader	171
8.2.2	De systeemtheorie en ijkpunten voor het handelen	174
8.3	Het contextueel kijkraam: methodisch, contextueel denken en handelen	175
8.3.1	Fasering	176
8.3.2	Toelichting bij de fasen	177
8.4	Samenvatting	182
	Literatuur	183
9	Professionele identiteit en interprofessionele samenwerking	185
	<i>Jeanne Derks</i>	
9.1	Inleiding	185
9.2	De betekenis van lichamelijk, sociaal en psychisch kwetsbaar voor professionals	187

9.3	Professionaliteit, professional, professionalisering en normatieve professionaliteit	188
9.4	Samenwerken	191
	9.4.1 Professionele identiteit en samenwerken	192
	9.4.2 Interprofessioneel samenwerken	193
	9.4.3 Inter-, multi- en transdisciplinaire samenwerking	194
	9.4.4 Interprofessioneel samenwerken: succesfactoren en verbeterpunten	195
9.5	Samenwerking bevorderen	197
	9.5.1 Het CIHC-raamwerk	197
	9.5.2 De competentiedomeinen	199
	9.5.3 De domeinen van het CIHC-raamwerk en de praktijk	200
	Literatuur	203
10	Bekostiging van de zorg	207
	<i>Tomas Göbbels, Rob Laane & Gerjan Prins</i>	
10.1	Inleiding	207
10.2	Hoe is het Nederlandse zorgstelsel ontwikkeld?	207
10.3	Het ontstaan van de eerste zorgverzekeringen	207
10.4	Het huidige stelsel	211
10.5	Geldstromen naast de Zorgverzekeringswet	213
	10.5.1 Wet maatschappelijke ondersteuning	213
	10.5.2 Wet langdurige zorg	213
	10.5.3 Jeugdwet	214
10.6	Verzekeringen en GGZ-sector	215
10.7	Inkopen van zorg	217
	10.7.1 Zorginkoop	218
10.8	Kwaliteit	219
10.9	Zorgkosten	220
10.10	Klantbeleving	221
10.11	Toekomstige ontwikkelingen in de GGZ	221
	Literatuur	222
	Register	225
	Over de auteurs en redactie	231

